

23.5.2025

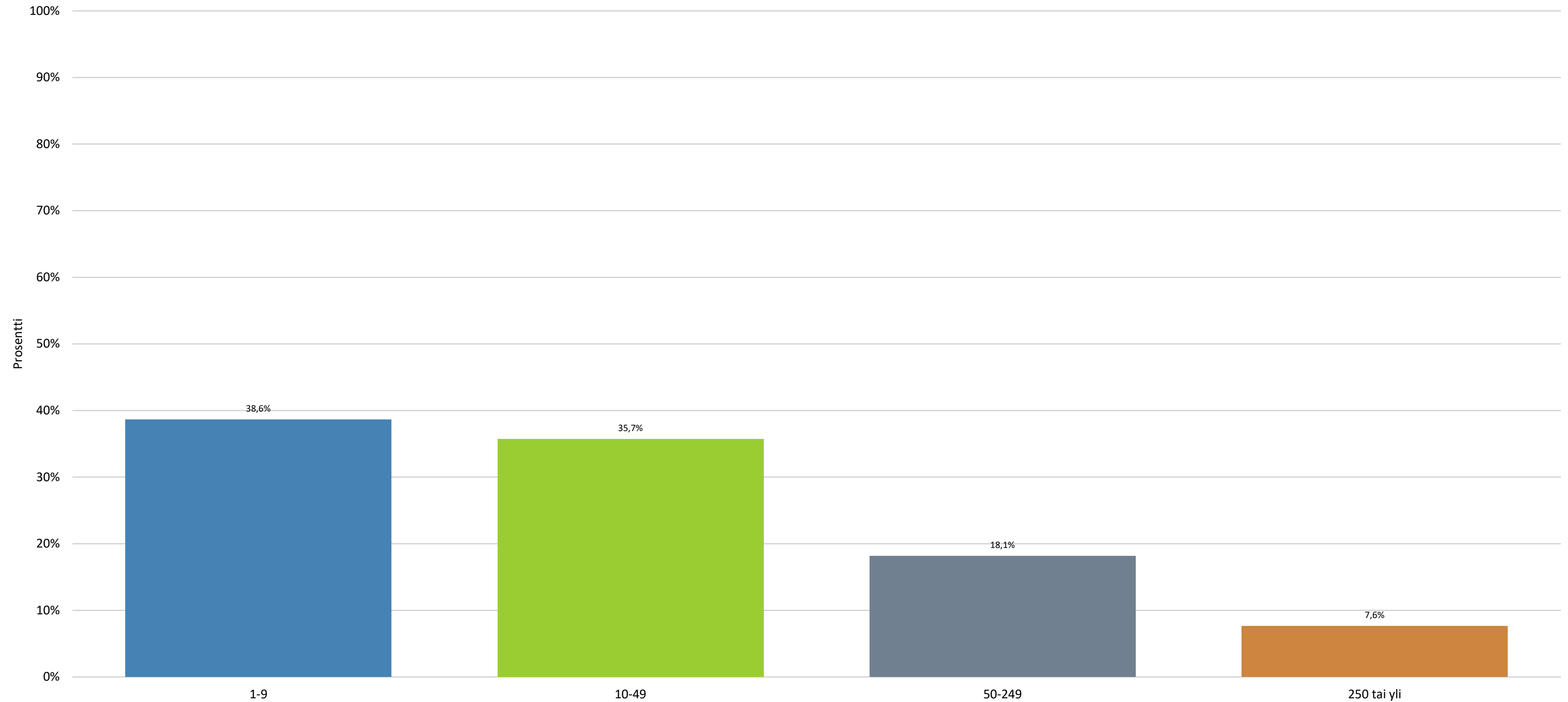
Talouskysely

Tampereen kauppakamarin jäsenyritysten vastaukset

Kyselyyn vastanneiden määrä: 171

Yrityksen henkilöstömäärä

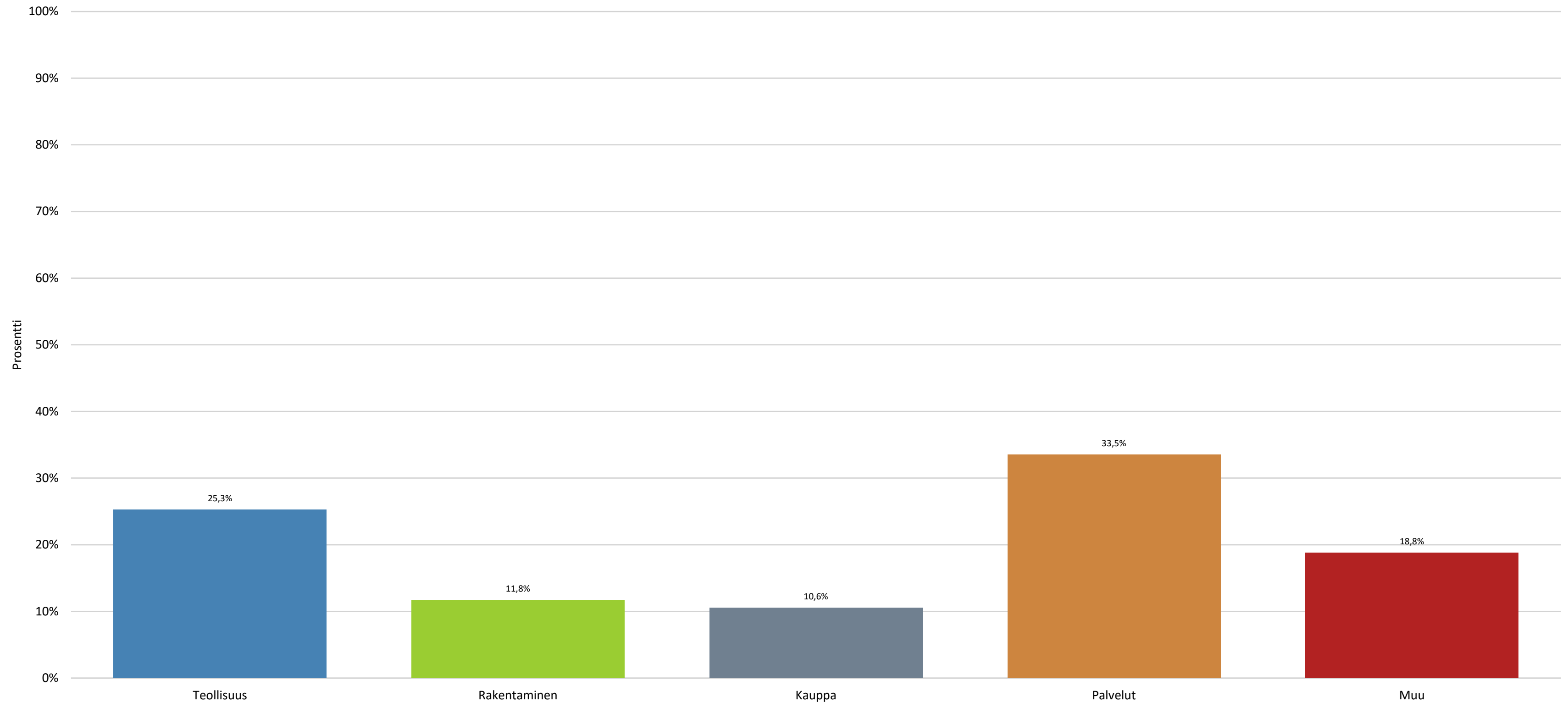
TAMPEREEN
KAUPPAKAMARI

Talouskysely

Yrityksenne toimiala

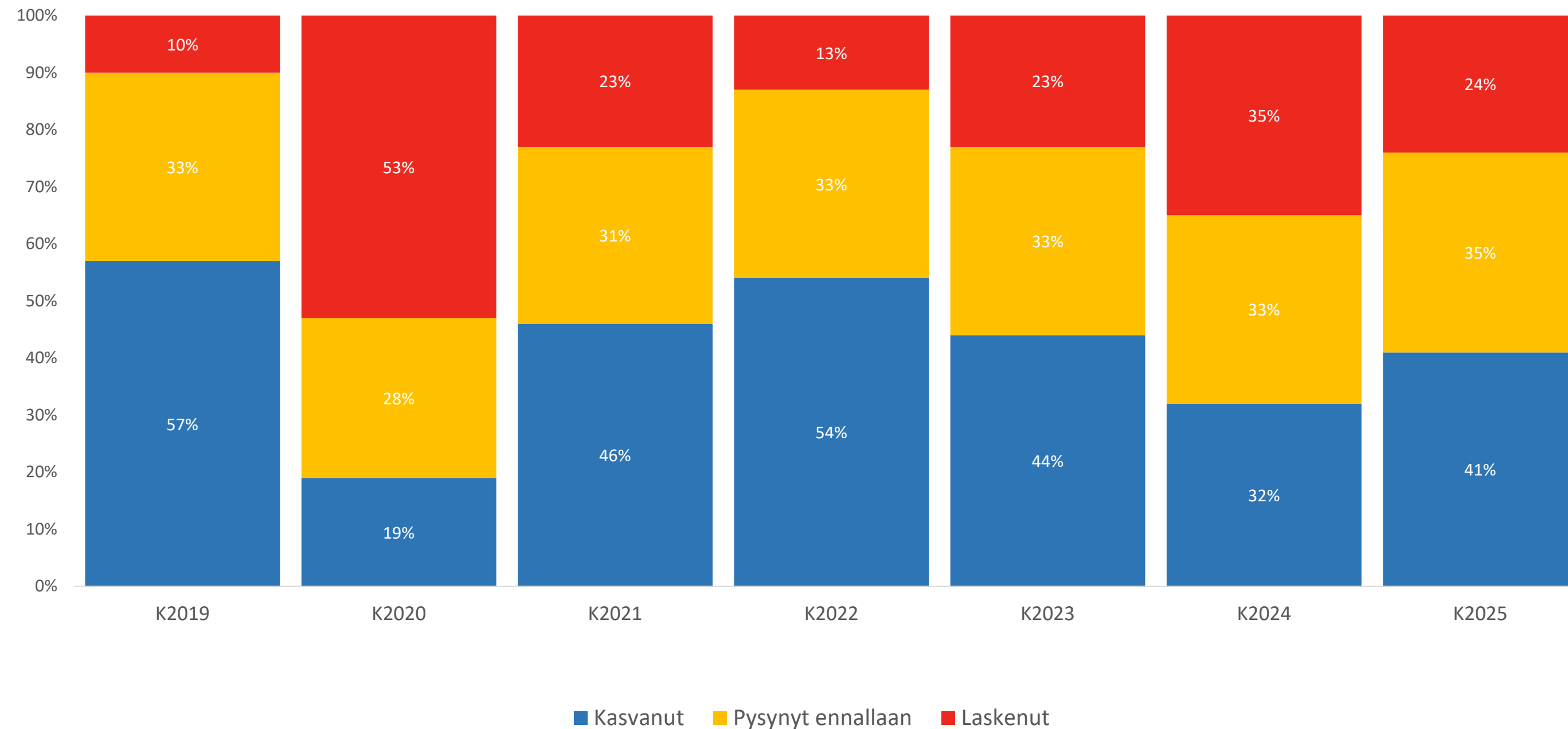
TAMPEREEN
KAUPPAKAMARI

Talouskysely

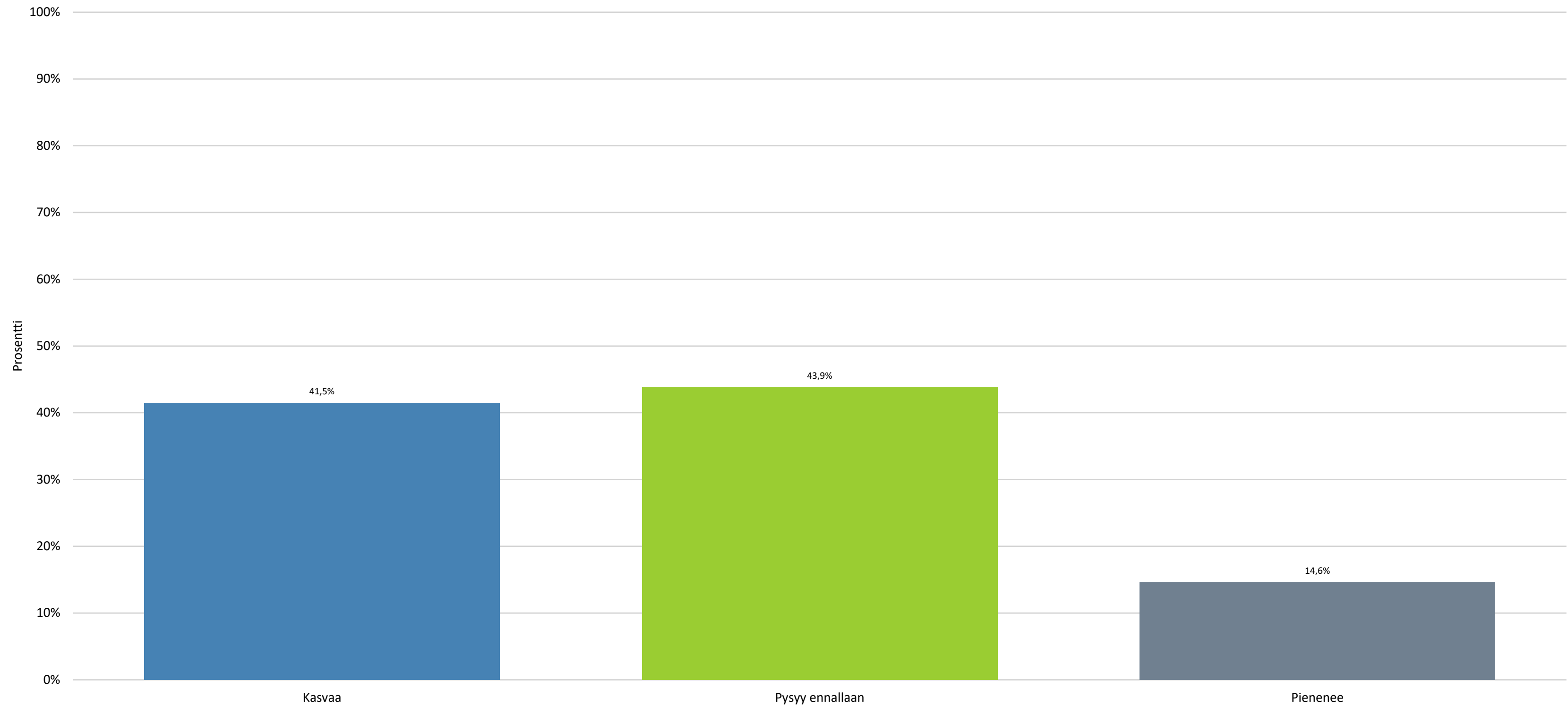
Kuinka toimipaikkanne liikevaihto on kehittynyt kuluvan vuoden aikana verrattuna edelliseen vuoteen (N=171)

TAMPEREEN
KAUPPAKAMARI

Toimipaikkanne liikevaihto seuraavien kuuden kuukauden aikana

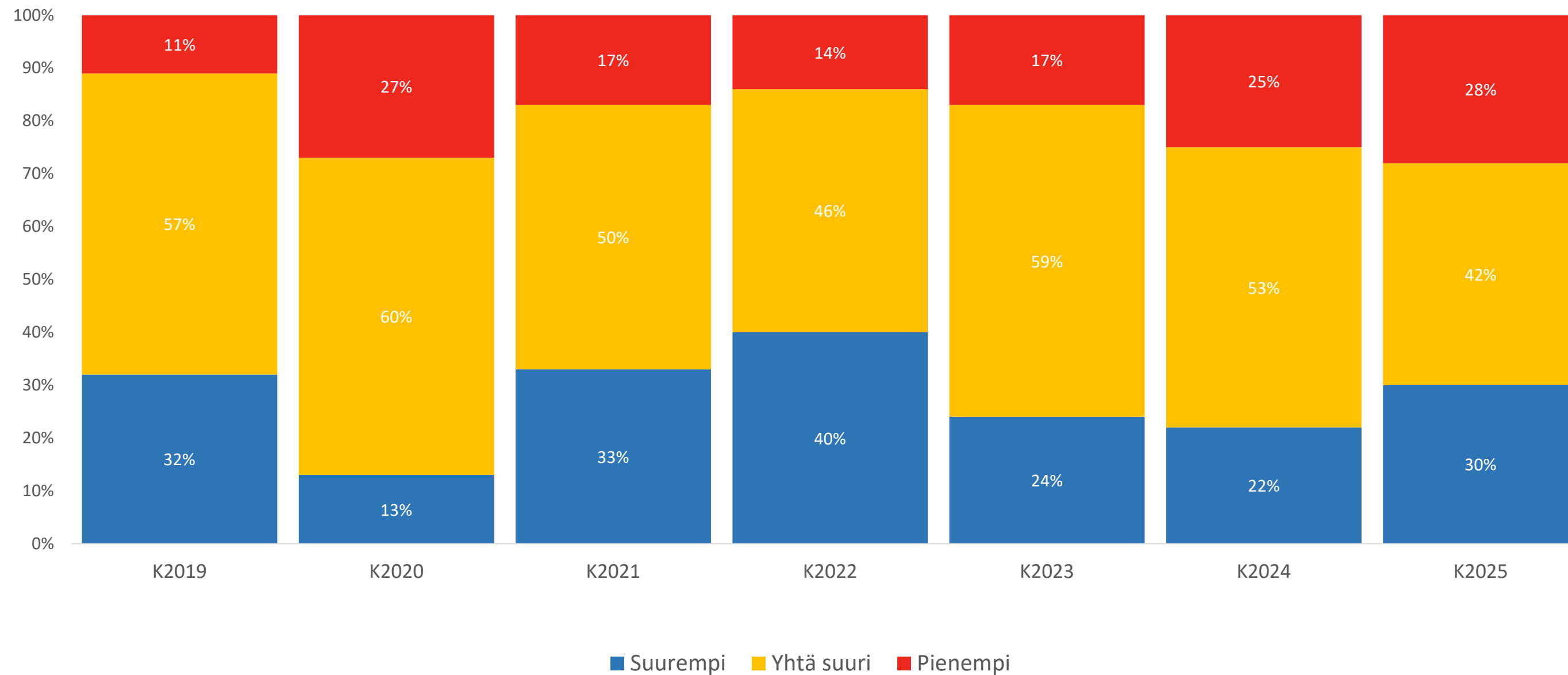
TAMPEREEN
KAUPPAKAMARI

Talouskysely

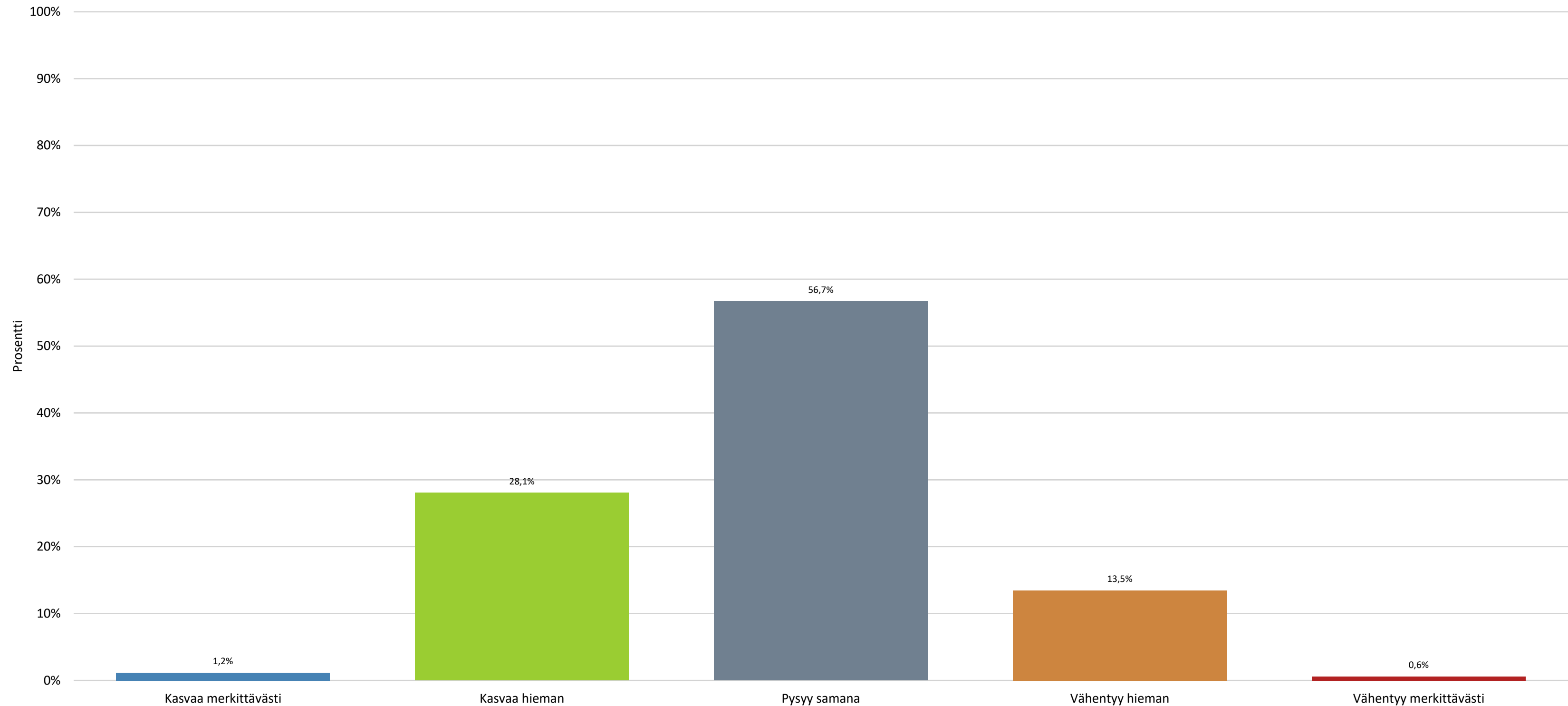
Toimipaikkane henkilöstömäärä nyt verrattuna vuoden takaiseen

TAMPEREEN
KAUPPAKAMARI

Miten työntekijöidenne määrä kehittyy seuraavan kuuden (6) kuukauden aikana?

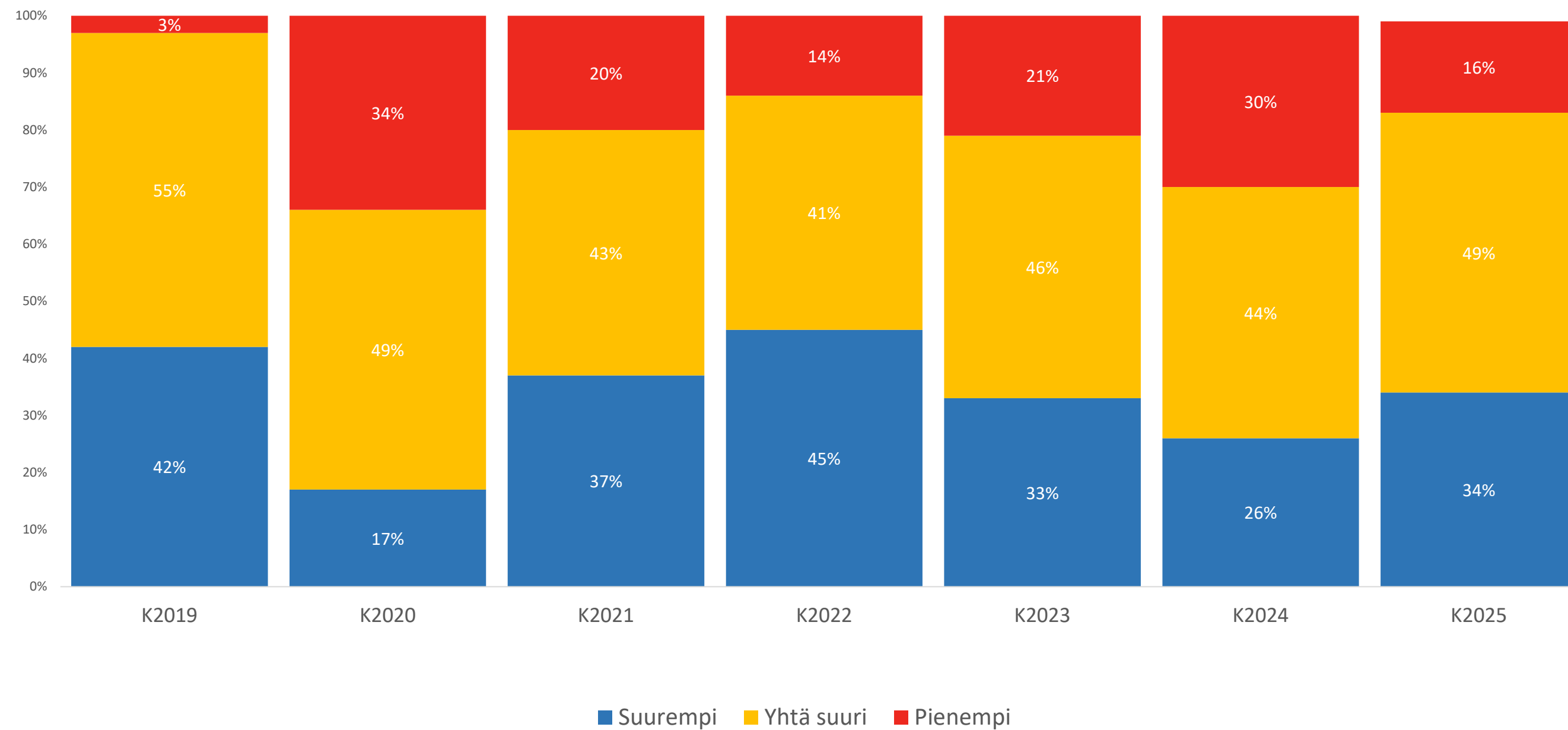
TAMPEREEN
KAUPPAKAMARI

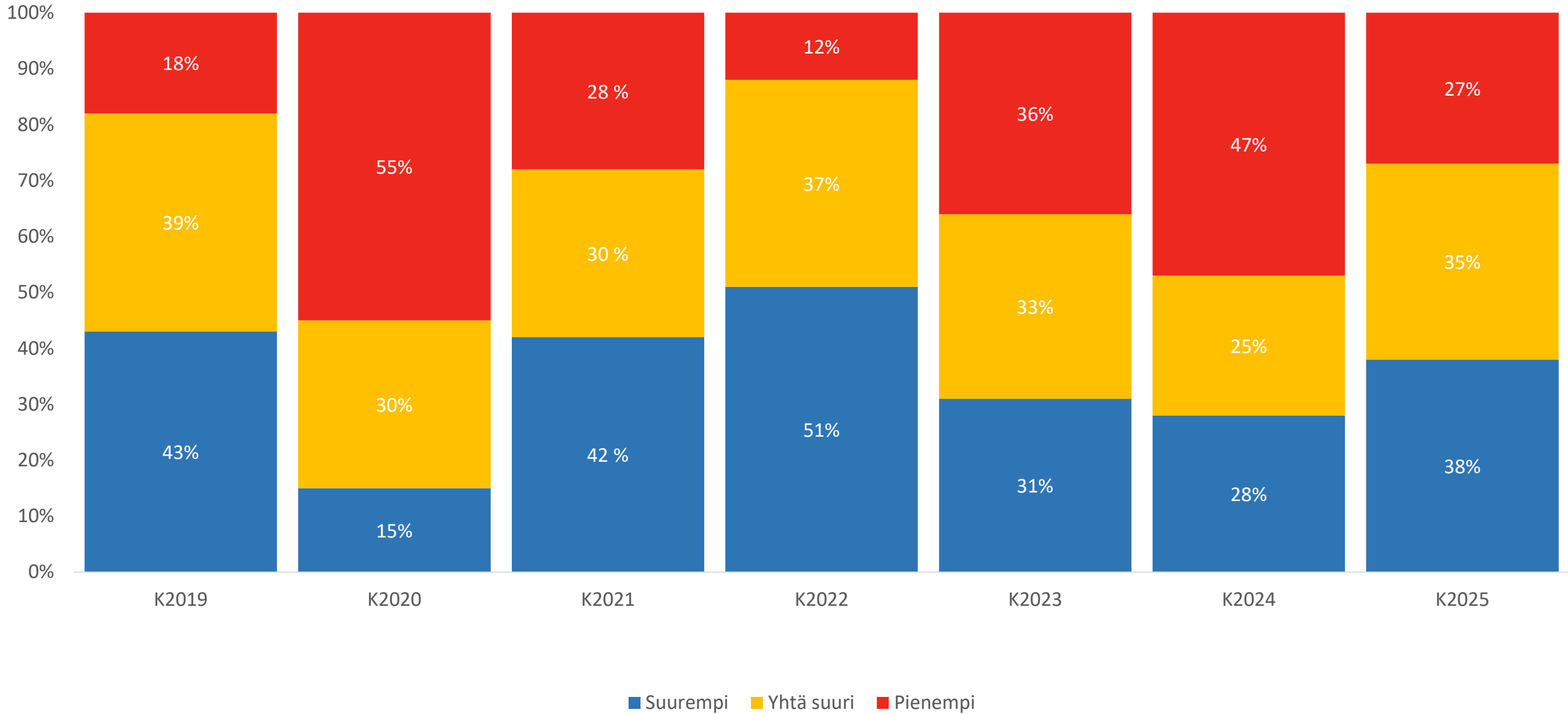
Talouskysely

Toimipaikkanne vienti tulee olemaan kuluvana vuonna verrattuna edelliseen vuoteen (vain vastaajat, joilla vientiä. N=67)

TAMPEREEN
KAUPPAKAMARI

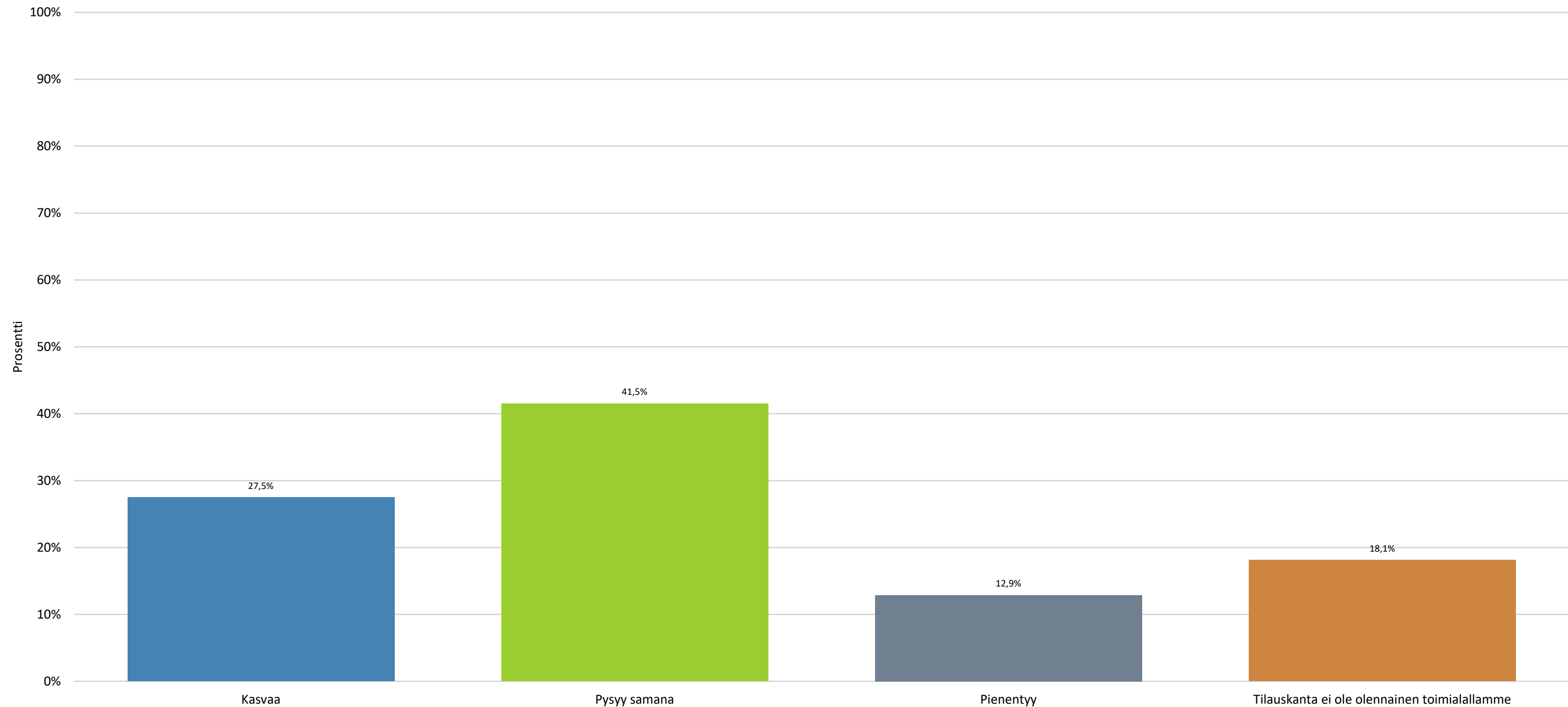

Toimipaikkanne tilauskanta nyt verrattuna vuoden takaiseen (vastaajat, joille tilauskanta oleellinen, N=141)

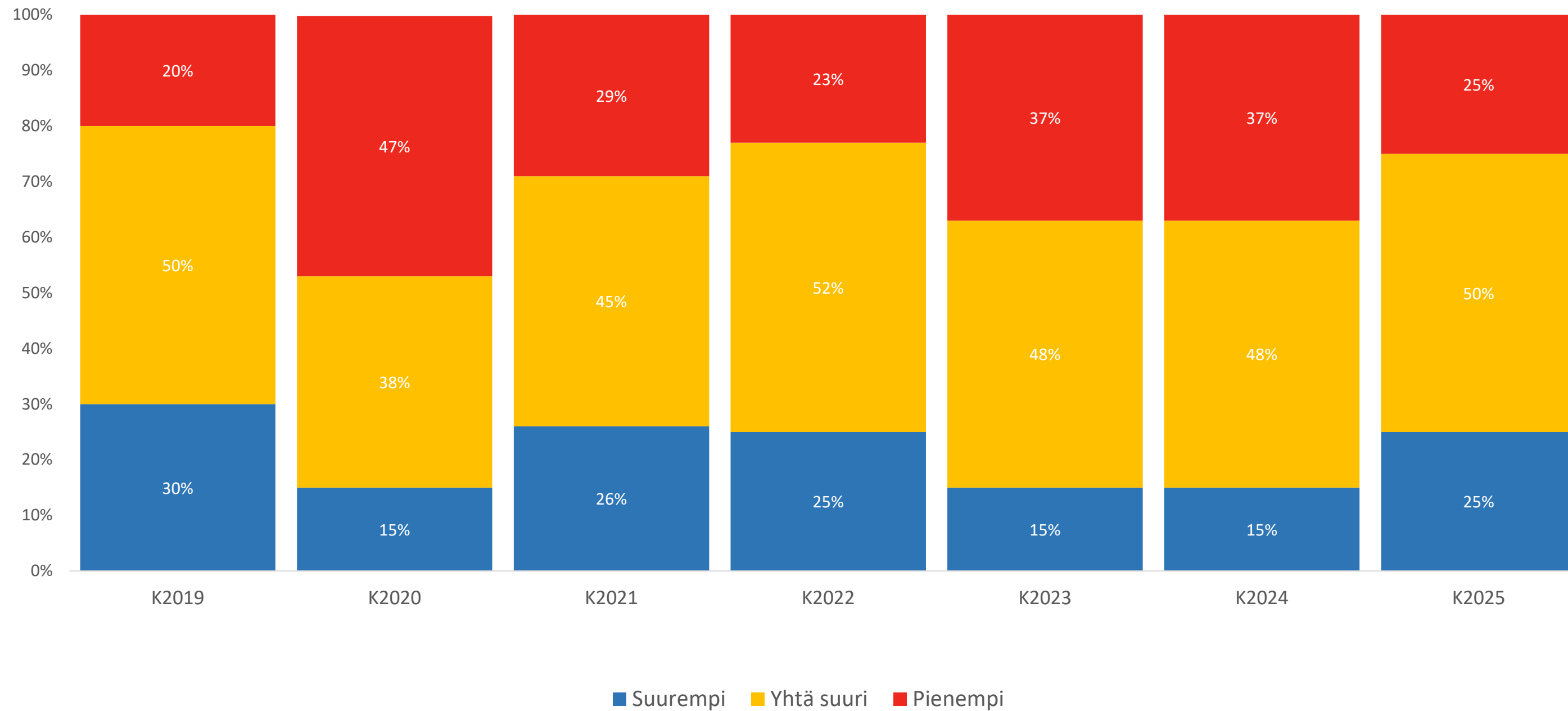
Miten tilauskantanne kehittyy seuraavien kuuden kuukauden aikana?

TAMPEREEN
KAUPPAKAMARI

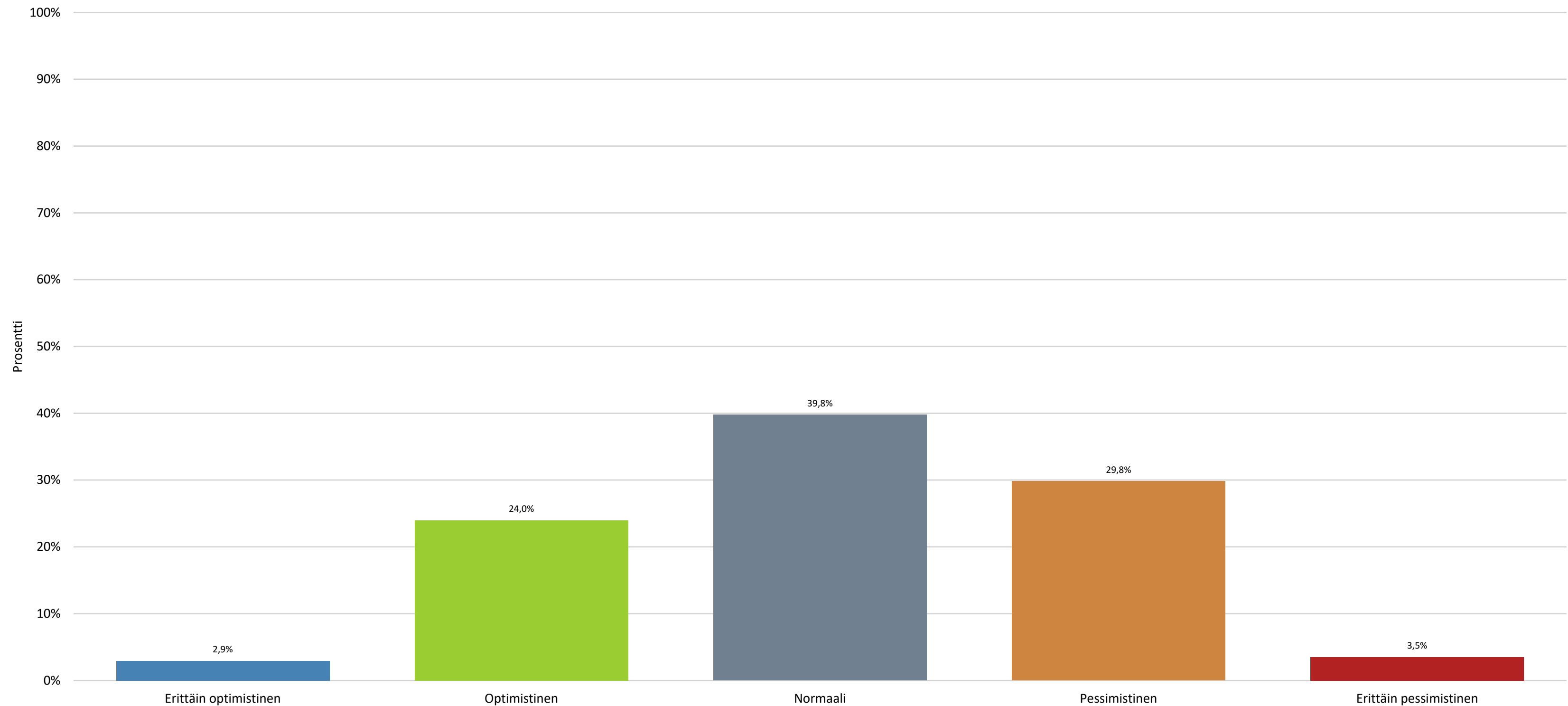
Toimipaikkananne investoinnit ovat seuraavan 12 kuukauden aikana verrattuna edelliseen 12 kuukauteen

TAMPEREEN
KAUPPAKAMARI

Mikä on yleinen tunnelma toimialallanne?

TAMPEREEN
KAUPPAKAMARI

Talouskysely

Vapaamuotoisia kommentteja suhdannenäkymiin liittyen

- Pieni- ja keskituloisten rahattomuus on pysäyttänyt kaiken. Suurituloisten osuus on markkinoilla niin pieni, ettei suhdanne käänny.
- Edustamani suoramaku- ja rekrytointiala odottaa yleisellä tasolla talouden piristymistä, joka saisi aikaan kysynnän kasvua kun yrityksen alkavat rohkeammin investoimaan uusien osaajien rekrytointiin.
- Rakentaminen edelleen vaatisi lisää positiivisia asioita
- Rakennusteollisuudessa isojen ammattirakentajien ostot eivät ole vielä lähteneet kasvuun, pienurakoinnissa jonkin verran kasvua. Muussa teollisuudessa kasvu odotuksia vähäisempää toistaiseksi.
- "Hallituksen ja opposition riitely ja konfliktinhakuisuus nakertavat uskottavuutta taloustoimiin enemmän kuin poliittiset suuntaukset. Hallituksen tulisi viestiä enemmän, avoimesti ja raastasti taloustilanteesta, jolla toivon mukaan saavutettaisiin kaikkien näkökulmaan kaivattu perspektiivi. Vastakkainasettelun tulee loppua, vain sillä tavoin saattaisimme vielä menestyä kansakuntana. Tällainen tilanne heijastaa ikävästi nyt jo mikroyrityksiinkin - suoraan ja välillisesti suurempien asiakasyritysten suunnatessa ulkomaille niin ostoja kuin tuotantoa."
- Tilanne on polarisoitunut. Asuntorakentaminen edelleen lähtökuopissa, samoin investoreiden hankkeet matalalla tasolla. Muu rakentaminen hieman kasvanut. Julkinen sektori ollut aktiivinen.
- Madaltunut korkotasoa käynnistää pikkuhiljaa rakennussektorin elpymisen. Tästä seuraava kotimaisen kysynnän kasvu paikkaa kuitenkin vain osittain tullimuutoksista ja globaalista epävarmuudesta johtuvan ulkomaankaupan vähenemisen. Talouden kasvuvauhti kiihtyy vasta juhannuksesta 2026.
- Trumpin tekemiset ja viestintä siitä vie liikaa huomiota. Jos kaikki odottaa koska talouteen tulee uutta virtaa, niin siinä sitten kaikki odottaa
- Globaalit tilanteet ja tapahtumat luovat epävarmuutta.
- Hyvän ensimmäisen kvartaalin jälkeen epävarmuus on taas palannut ja talous näyttää hiljentyneeltä.
- Talous ei ole vielä kääntynyt nousuun. Viennin ongelmat valuvat entistä enemmän pk-sektorille.
- Kysyntää on, mutta asiakkaan asiakkaat eivät tee päätöksiä.
- Joitakin positiivisia merkkejä on näkynyt.
- Toivetta paremmasta huomisesta on muttei kukaan sitä kunnolla uskalla ääneen sanoa koska liiketoimintaympäristö on niin arvaamaton. Seuraavia kriisejä ei voi ennustaa eikä niiden vaikutuksia toimintaan.
- Kauppasota, Venäjän sota, USAn tempoilevuus, lentoliikenteen hitaus Aasiaan, protektionistinen ajattelu: Nämä kaikki vievät tunnelmia alaspäin ja vaikeuttavat normaaliin markkinatalouteen kuuluvan ajatuslogiikan toimivuutta.
- Valtiolta tarvitaan asuntorakentamiseen elvytystoimia.

Vapaamuotoisia kommentteja suhdannenäkymiin liittyen

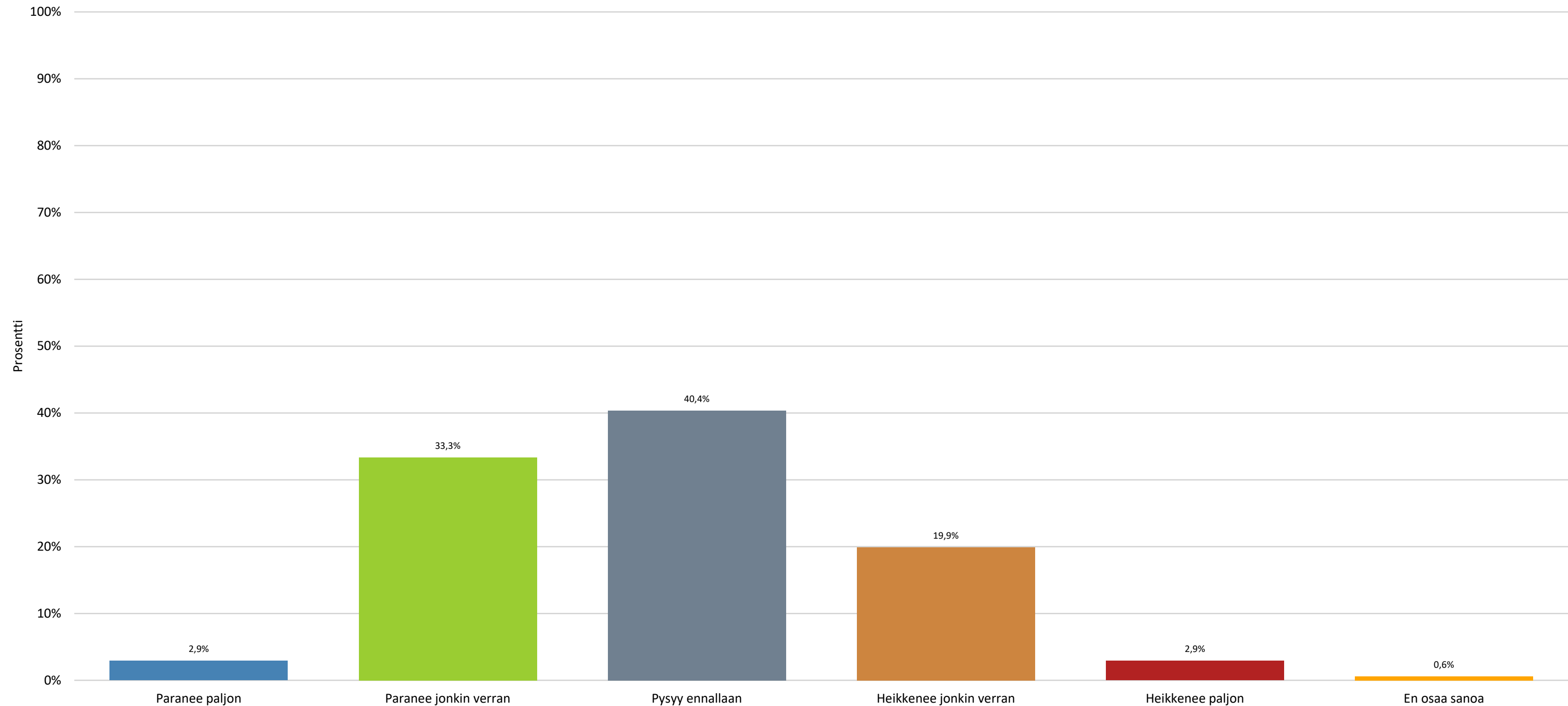
- Edelleen ollaan odottavalla kannalla maailmanpoliittisten tapahtumien ja Suomen hallitusten toimien vaikutuksista liiketoimintaamme.
- Teolliset investoinnit edelleen alamaissa, mutta hieman paremmat näkymät.
- Pankkien rahahanat edelleen tiukassa, vaikka yhtiön tunnusluvut ja tilauskanta kunnossa
- Meidän alan erikoiskauppa on pahasti negatiivinen. Useampi toimija on ilmoittanut konkurssista tai vaikeasta tilanteesta ja joutunut vähentämään työvoimaa.
- USA:n poliittinen epävakaus on käytännössä pysäyttänyt investoinnit, mikä heijastuu myös globaaliin kaupankäyntiin.
- Teollisuuden investointien kysyntätilanne oli lähtenyt piristymään maailmanlaajuisesti alkuvuodesta kunnes USA:n tullit loivat suuren epävarmuuden, joka varjostaa investointien toteutumista.
- Päätöksenteko viivästyy kaikessa ja projektit käynnistyvät hitaasti.
- Suuret globaalit asiakkaat keskittävät palveluita ja hakevat tekoälystä merkittäviä säästöjä leikkaamalla Eurooppaan ja Pohjoismaihin allokoituja budjetteja.
- Näkymät todella heikot eikä paremmasta ole tietoaakaan. Vientiyhtiöt ovat aivan varpaillaan ja investoinnit ovat jäissä. Sopeutustoimia tehdään paljon, koska liiketoiminnan riskit ovat kasvaneet todella paljon ja tuottonäkymät ovat heikot. Kilpailutilanne on kiristynyt huomattavasti toimijoiden osalta, jotka pysyvät pystyssä, koska niistä vähäisistäkin töistä kilpaillaan verisesti. Tämä heikentää myös suoritetun palvelun laatua, koska kustannuksia pyritään minimoimaan ja kilpailun voittajan laatu on usein huomattavasti heikompaa kuin pitkäjänteisempien kotimaisten toimijoiden laatu, jotka kantavat vastuunsa pitkäjänteisemmällä ajatuksella.
- Juuri laitetaan 12 asunnon uudiskohde myyntiin . Vastailin sillä oletuksella , että myynti onnistuu ja saamme aloitettua kohteen
- Korjaava ja huoltava rakentaminen vielä porskuttaa. Uuden tekemiset vähentynyt.
- Alvin korottaminen 10% :sta 14% iin oli todella amatöörimäisesti hoidettu. Tuollaiset korotukset tulisi tietää noin 3 vuotta aikaisemmin, jotta siihen voisi varautua. Tuo tekee ison loven meillekin, jotka myimme palveluista ennakoon, osan jo yli vuosi ennen tapahtumaan ja laskut tulivat vuodelle 2025 ja maksamme nyt itse nämä ylimääräiset alvit. Tekee meillekin noin 30 000 euron loven. Pienelle yritykselle kova paukku.
- Suomalaisen kuluttajan luottamus on edelleen syväjäässä. Maailman talouden epävarmuus, valtion kestävyysvaje, suomalaisten ikääntyminen, tullisodat, konkurssien määrän ja työttömyyden kasvu vaikuttaa siihen, että rahaa kuluttamiseen ei ole - tai jos sitä on, niin sitä ei uskalleta kuluttaa. Suomalaisista on tullut kaupassa maailman johtavaa "kirpputorikansaa". Alnoastaan ruokakauppa rullaa, muut tavarat (autot, polkupyörät, vaatteet,, lelut ja muut käyttötavarat) ostetaan ensisijaisesti nettisovellusten kautta käytettynä. Onkin tärkeä ymmärtää, että emme ole "suhdannekuopassa", vaan pysyvässä "KIKY-alamäessä", jossa suomalaisen elinkeinoelämän ja kuluttajan asema pikkuhiljaa jatkuvasti heikkenee.... Näköpiirissä ei juuri ole skenaariota, joissa suomalaisella kuluttajalla ja kaupalla alkaisi kulkemaan hyvin pitkällä tähtäimellä.
- Rakentaminen on edelleen syvässä ahdingossa ja talouden epävarmuustekijät tuovat synkkiä pilviä taivaalle.

Vapaamuotoisia kommentteja suhdannenäkymiin liittyen

- Tilanne ei ole missään nimessä normaali. USAn tullipäätökset tekevät tulevan ennustamisesta hyvin vaikeaa. Tilauskanta on tällä hetkellä hyvä, mutta epävarmuutta on todella paljon.
- Kuluttajien varovaisuus hankinnoissaan näkyy selvästi.
- verojenalennukset jopa odotettua uudempina askelina ovat merkittävä positiivisen ilmapiirin tekijä. se että verotusta kehitetään oikeudenmukaisempaan suuntaan näinkin nopeasti on todella hieno ja kyllä suoraansanoen odottamaton juttu!
- Päätöksenteossa viivettä uusien tilausten kansaa. Odottava kanta. Mutta mitä odotetaan?
- Odotukset ovat ehkä hieman aiempaa positiivisemmat, mutta mitään merkittävää muutosta ei ole näköpiirissä. Alalla on myös paljon epävarmuutta tulevasta.
- "Meille relevantteihin sektoreihin tilanne:
 - - Ammattikeittiösektori on käytännössä kuollut
 - - Rakentamisen puolella ei juuri ole valoa näköpiirissä
 - - Teollisuus vetää kohtalaisesti
 - - Viennin osalta näkymä on täysin sumussa tullipoliitikan kerrannaisvaikutusten vuoksi."
- "Erittäin vaihtelevaa. Maailmanpolitiikan tapahtumat näkyvät välittömästi.
- Vuoden 2025 alussa näkyi selkeää piristymistä, mutta uutisoinnit tulleista ja yleinen epävarma ilmapiiri loivat selkeän uuden pysähdyksen tilaukseen."
- ...USA:n tilanne huolettaa, suunnitelmat jäissä
- Epäselvyys USA tulleista laskee yleistä asiakkaiden valmiutta tehdä tilauksia ja investoida
- Joihin liiketoiminta-alueisiimme suhdanteet vaikuttavat todella paljon - kuten yritystapahtumiin heidän tilanteensa, mutta toisiin liiketoiminta-alueisiimme, kuten kulttuuritapahtumiin, huono suhdanne saattaa vaikuttaa myös niin, että ihmiset päättävät kuluttaa paikallisesti. Mutta olennaisinta on se, että me itse rakennamme suhdanteemme myös: aina on niitä yrityksiä, jotka panostavat myyntiin, markkinointiin, kasvuun ja siis kasvavat. Ja me kasvamme heidän kanssaan!

Miten arvelette toimipaikkanne kannattavuuden kehittyvän seuraavan kuuden (6) kuukauden aikana?

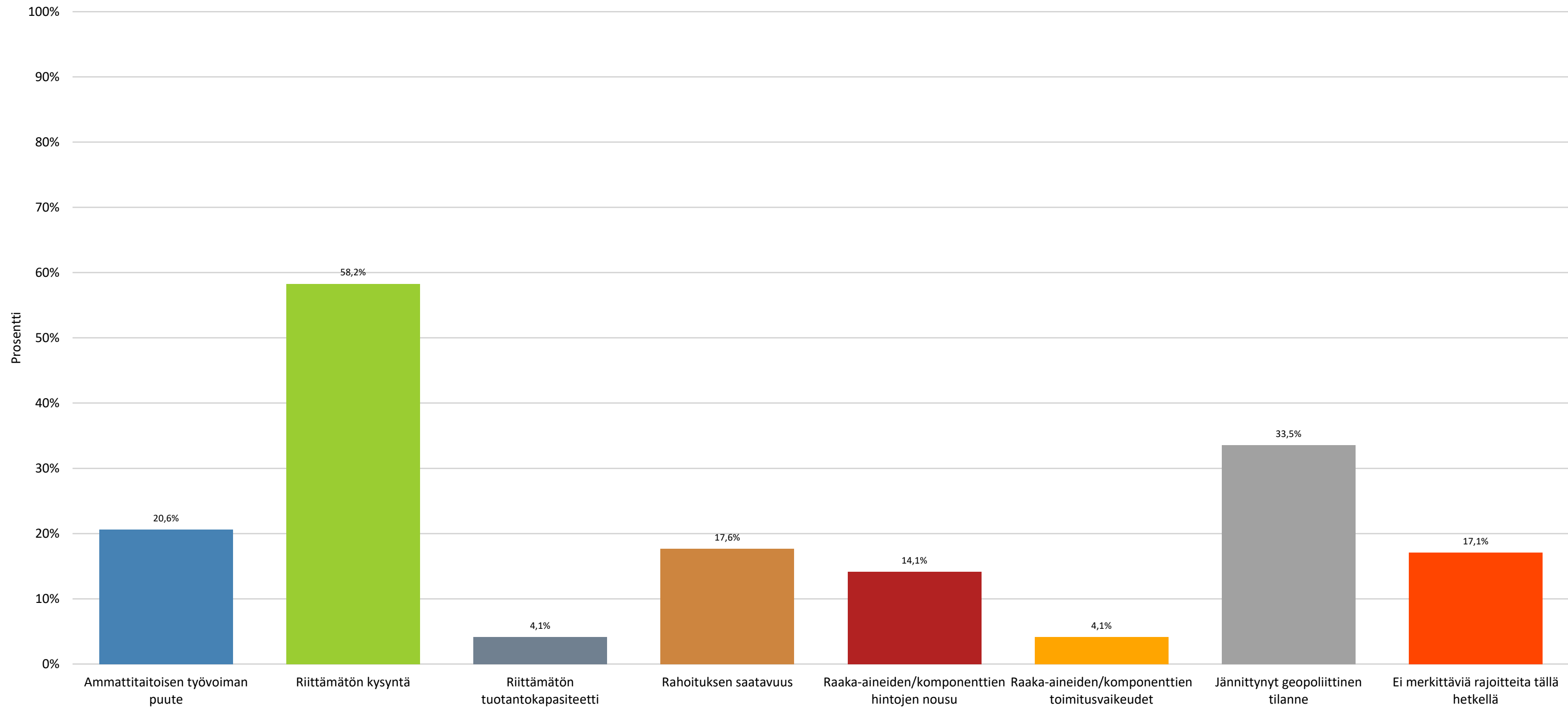
TAMPEREEN
KAUPPAKAMARI

Talouskysely

Yrityksemme toimintaa rajoittaa tällä hetkellä (voit valita useamman vaihtoehdon)

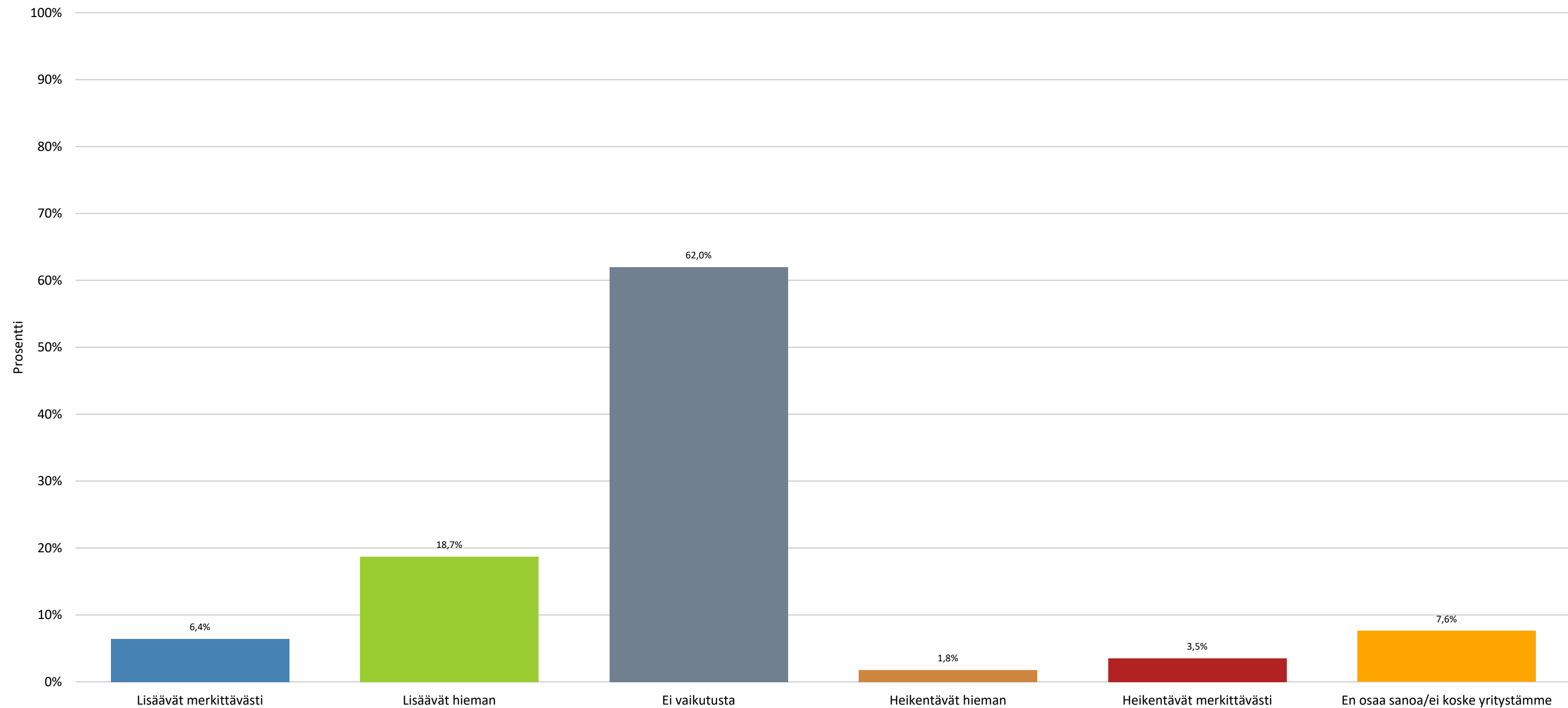
TAMPEREEN
KAUPPAKAMARI

Talouskysely

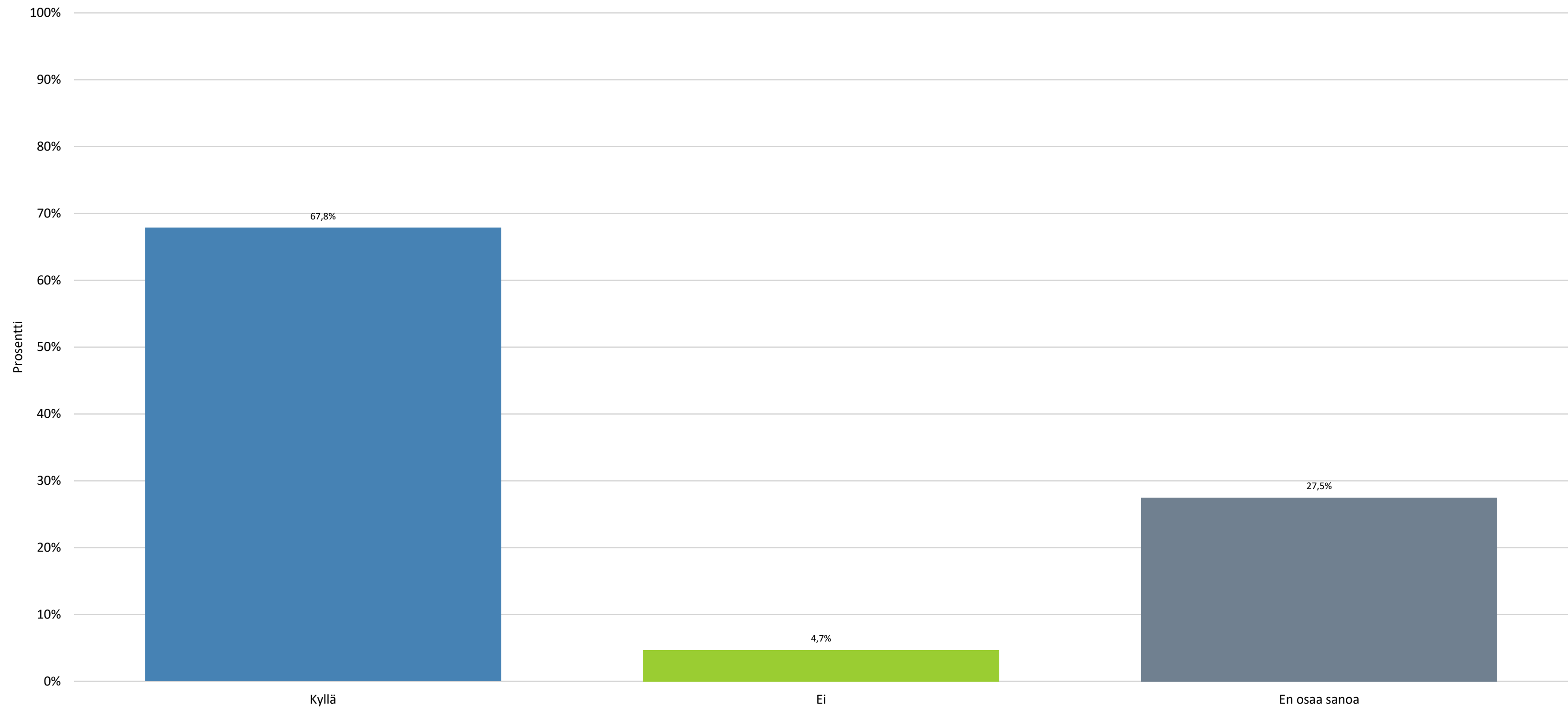
Vaikuttavatko hallituksen kehysriihessä tekemät veropäätökset yrityksenne investointihalukkuuteen kotimaassa?

TAMPEREEN
KAUPPAKAMARI

Pitäisikö hallituksen tehdä vielä joitain muita kasvua edistäviä toimenpiteitä?

TAMPEREEN
KAUPPAKAMARI

Talouskysely

Mitä kasvua tukevia toimenpiteitä hallituksen pitäisi tehdä?

- esim. pudottaa ALV:ia
- Lopettaa Suomen kurjistaminen
- asuntokauppa/rakentaminen käyntiin valtion takausten kautta, pankit ylivarovaisia asuntorahoittajia tällä hetkellä
- Työn verotusta tulee keventää edelleen. Yritysten toimintaa tulee edistää byrokratiaa purkamalla ja työllisyyttä edistettävä paikallisella sopimisella sekä irtisanomisista helpottamalla.
- Työlainsäädännön uudistaminen
- Lisäpanostuksia infrahankkeiden käynnistämiseen ja toteuttamiseen.
- Sekä hallinnon joustavoittaminen että viranomaisasioinnin joustavoittaminen, henkilöstöasioiden joustavoittaminen (=jos on mahdollisuus päästä helpommin eroon väärästä tekijästä, on myös helpompi rekrytoida matalammalla kynnyksellä)
- Poistaa osinkoverotusta listaamattomilta yrityksiltä.
- Jotain jolla houkutellaan ulkomaista pääomaa Suomeen
- Parantaa pieni- ja keskituloisten taloutta tulonsiirroin ja veronkevennyksin, jotta kotimaan kulutus kasvaisi.
- Vihreän siirtymän tuki vs fossiilisten tukien poisto
- YEL-kokonaisuuden korjaaminen pienyrittäjien näkökulmasta.
- Investointitukia
- Kotitalousvähennystä leikattiin aiemmin, sitä olisi pitänyt päinvastoin kasvattaa. Hallitus ei tunnu tunnistavan rakentamisen merkitystä kansantaloudelle, vrt. Ruotsi jossa vastaavaa vähennystä on nostettu jo kahdesti vuoden sisään.
- Finnveran yritystuot, kuten myös rahan maksamisen kotiin voisi lopettaa vaikka tyystin ja sitten kehittää toimivat tukimuodot niille, jotka tukea tarvitsevat.
- Julkisen sektorin investoinnit liikkeelle nopeammin.
- Purkaa sääntelyä.
- Asuntorakentamiseen ja saneeraukseen tukea tai avustusta jotta saadaan rakentaminen vauhtiin, kuten 2010
- Esimerkiksi Huoltovarmuuden kannalta tärkeitä tuotteita pitäisi tilata pitkillä sopimuksilla kotimaisilta toimittajilta
- Vaikea sanoa. Tärkein kasvua tukeva toimenpide olisi vähentää vastakkainasettelua ja löytää tässä maassa parempi yhteisymmärrys.
- Rahoituksen ehtojen lieventäminen investointeihin.
- Edelleen laskea yritysverotusta sekä kohdistaa tukirahoitusta.

Mitä kasvua tukevia toimenpiteitä hallituksen pitäisi tehdä?

- Jollain tavalla pitäisi työt saada pysymään kotimaassa, tällä hetkellä suuret yritykset tuottavat esim. teräsrakenteita, komponentteja Kiinasta, Intiasta jne. Pk-yritys ei pysty kilpailemaan edes tuote- ja toiminnanlaadulla. kaikki mitataan vain rahassa.
- Keskituloisten palkkaverotusta pitäisi keventää. Ei vaan hallituksen omia palkkoja.
- Yritystoiminnan byrokratian ja säännösten purku, verotuksen ja velvoitteiden helpottaminen, työntekijöiden ja AY-liikkeiden toimien tiukempi säännöstely
- Infrarakentaminen nykyistä laajemmaksi, myös tieverkon parantamishankkeita tulisi käynnistää
- Viron veromalli ja yhtiöveron hyvitysjärjestelmä
- Tuloverojen alennus kaikissa tuloluokissa, viranomais- ja raportointivaatimusten purku, ylisuuren julkisen sektorin purkaminen, PPP-politiikan ja sen rahoituksen palautus osaksi innovaatiojärjestelmää, innovatiivisten hankintojen toteutus
- investointeja tukevia toimenpiteitä
- Asuntorakentamiseen tarvitaan elvytystoimia. Esimerkiksi käynnistysavustuksia tai vastaava uusi tuote kuin oli finanssikriisin aikana (ns. Välimallin asuntorahoitus).n
- Turhaa byrokratiaa pitää purkaa edelleen.
- Verohelpotus pk yrittäjille
- Päättää vihreän siirtymään liittyvien investointien verotuesta. Datakeskusten sähköveroa ei tulisi nostaa.
- VT 9 hanke alulle
- Kasvuinvestointien tukemista
- Työn verotus pienemmäksi. Yhteisöveron muutos meidän tuloksesta katsoen on muutama tonni, keskustelua viinistä kauppoihin etc.ihan naurettavaa näpertelyä. 20% on ollut jo hyvä, tämä muutos ei auta. Oikeuslaitos, AVI, PRH tukossa, estävät yrityksiä toimi
- xx
- Nyt tarvitaan reippaasti ja aggressiivisia muutoksia, jotka helpottavat PK alan kustannuksia. Verotuspolitiikka, yel -maksut jne.
- Kasvuyrityksen määritelmä tulisi tarkistaa ja pk-yritysten tuotekehitystä tukea verotuksen keinoin.
- Ansiotuloverotuksen ja autoveron alentaminen
- parempaa tukea palkkaukseen
- Poistamalla kaikki yritystuet keventää työntekijän palkkaamisesta muodostuvia sivukuluja.
- Perintöveron poisto. Ilman sitä tulemme lopettamaan yritystoiminnan 8 vuoden päästä kun siirryn eläkkeelle. Toimitamme on sellaista, jälkipolvi euroa pysty maksamaan veroja. Ei ole rahaa maksaa veroja. Ja myyminen ei kannata

Mitä kasvua tukevia toimenpiteitä hallituksen pitäisi tehdä?

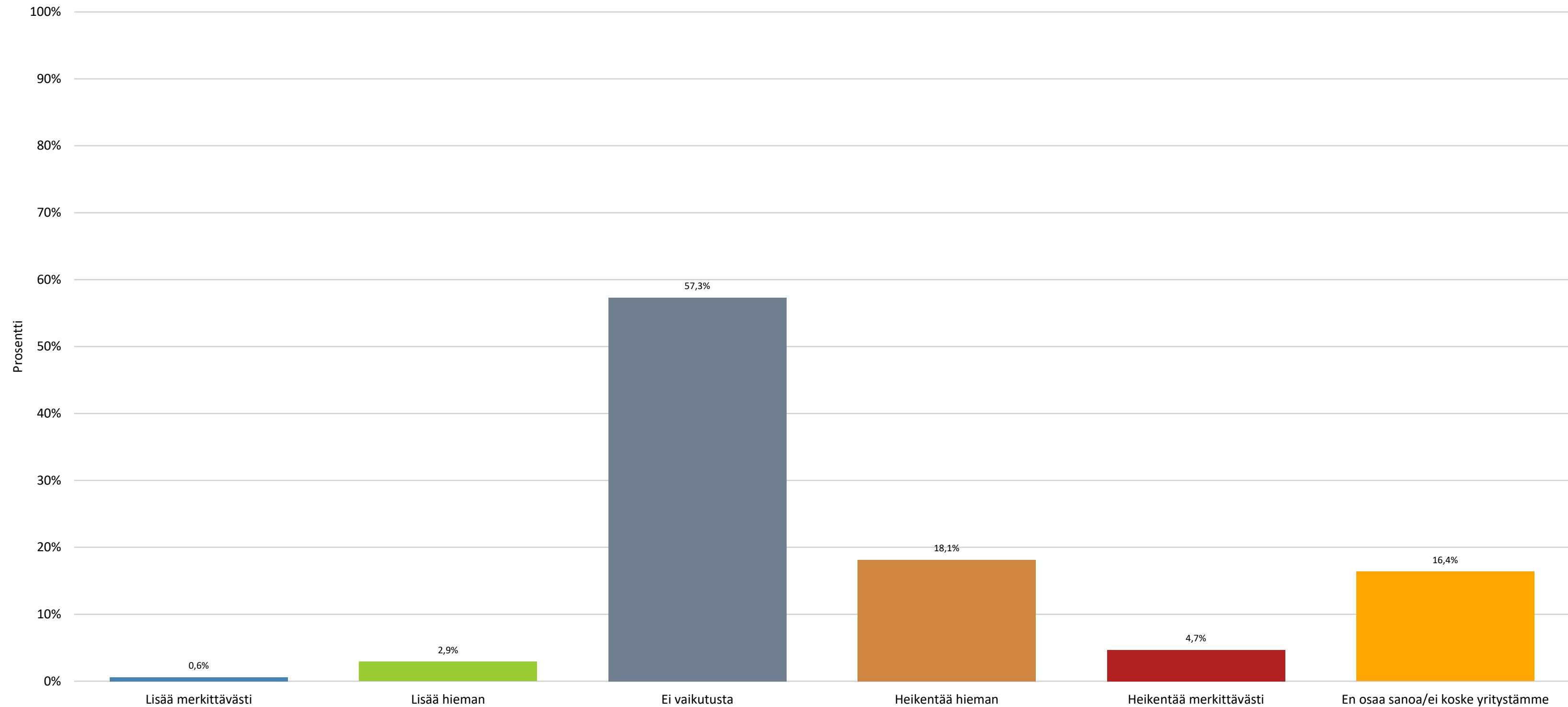
- Helpottaa irtisanomista.
- Tukea pienten ja keskisuurien yritysten toimintaedellytyksiä. Tukea yrittäjyyden riskiä, jotteivät yrittäjät ja sitä kautta työpaikat vähene. Tehdä kannustimia kotimaisten toimijoiden suosimiseksi.
- Helpottaa pienyrittäjien pakollisia kuluja
- Verojen alennus
- Tuloverotuksen laskeminen edelleen etenkin alemmissa tuloluokissa.
- Rohkaista kuluttajia investoimaan tulevaan - sijoittamaan elämänlaatua parantaviin kestokulutustuotteisiin.
- Huolehtia sähköverkkojen siirtokapasiteetin riittävydestä, jotta sähköverkot eivät muodostu pullonkaulaksi teollisille investoinneille ja talouskasvulle.
- Tukea enemmän kasvuyrityksiä
- Yhteistöveron muutos Viron malliin tai progressiivisesti maksettavaksi tuloksen perusteella, olisi hyvä alku. Suomen puoluekentästä ei ole löydy edustusta pk-yrityksille, joten tuskin tapahtuu.
- Työntekijöiden palkkojen sivukuluja tulisi alentaa. Investointitukea tulisi saada myös kasvukeskuksiin.
- Yritysten sukupolven vaihdoksen helpottaminen ja perintöveron poisto
- Työllistämisen helpottaminen, kannustinloukkujen poisto, yritystukien poisto
- Suomi on Verottajan paratiisi. Puhtaan työn ja materiaalin hinta on pilkkahintaista suomessa, mutta verot sortaa kaiken kääntäen kalliiksi. Talouskasvua ei synny, kun suomen taloudessa pyörii keinotekoinen kasvu, eli tuottamaton veroraha pyörii pallona.
- Pudottaa kulttuurin, liikunnan ja majoituksen+ ravintola-alan alvit noin 7-8% :iin ja tulisi vauhtia kotimaan matkailuun ja työllistäminen olisi konkreettista ja näkyisi nopeasti
- Pitäisikö kokeilla suomen sisällä "vapaa-kauppa-alueita". Testiä pystyy: Pirkanmaalle Irlantiakin kilpailukykyisempi verokohtelua, lähtisikö kansainväliset investoinnit alueelle käyntiin?
- Sekavien yritystukien (Business Finland, ELY) poistaminen ja näin syntyvien säästöjen siirtäminen yritysverotuksen keventämiseen
- verotuksen kevennys, julkisen sektorin turhien tehtävien karsiminen, motivointi työhön.
- Henkilöstön lomauttaminen pitäisi olla joustavampaa.
- jatkaa työelämä helpotuksia ja EI tuoda toimintaa vaikeuttavia tekijöitä kuten esimerkiksi sekaantua siihen ketä yrityksen hallitukseen tai johtoon pitää kuulua. Nämä aiheuttavat vain lisää rajoitteita ja sääntelyä mikä hidastaa ja heikentää tuottavuutta
- Kasvuhakuisille yrityksille kaikille toimialoille rahoitus mahdollisuuksia.

Mitä kasvua tukevia toimenpiteitä hallituksen pitäisi tehdä?

- Yritystoiminnan kannattavuuden parantaminen
- tuloverotuksen alentamista työntekijöillä, jotta ne jotka ovat ahkeria saisivat siitä ahkeruudesta myös palkkansa ja säilyisi motivaatio työn tekemistä kohtaan.
- Leikata julkisia menoja, tukea vientimarkkinointia
- Investointien tukemista olisi syytä jatkaa
- Muutaman prosentin muutokset verotuksessa ei ainakaan omaa käyttäytymistä muuta. En ole talousalan asiantuntija, mutta varmasti koulutukseen, lasten ja nuorten hyvinvointiin pitää panostaa enemmän. Hyvin voiva nuoriso ja perheet antaa kasvualustan.
- Kasvurahoituksen lisäämistä ja rahoituksen ehtojen järjeistämistä.
- Investointi tukia pienyrityksille.
- PK yritysten pitäisi saada investointitukia sekä tuotekehitystukien lisäksi/ jatkeeksi tukea tuotteiden markkinoille saattamiseksi.
- Verotuksen lieventäminen yrityksiltä ja palkansaajilta
- Sujuvoittaa lupakäytäntöjä terveydenhuolto alalla CE jää FDA:n jalkoihin, prosessit aivan liian hankalia ja viranomaisvaltuuksin toimivat notified bodyt testilaboratorioineen riistävät surutta yrityksiä.
- Mahdollistaa Suomeen paremmat omistuksen olosuhteet ja rahoitusmarkkinat. Nyt ne on vitsi.
- Investointien tukeminen esim verohuojennuksin, sivukuluihin vaikuttaminen mikäli mahdollista.
- Virikesetelit, alv-verokannan pienentäminen kulttuurituotteilta.
- Yritykset menestyvät parhaiten vapailla markkinoilla, kun sääntelyä kevennetään, työmarkkinoita joustavoitetaan ja verotusta lasketaan. Yritykset eivät tarvitse tukia – ne tarvitsevat toimintaympäristön, jossa kannustetaan riskinottoon, innovaatioihin ja
- ALV-alarajahuojennuksen korotus, YEL-sekoilun lopettaminen

Vaikuttaako Yhdysvaltain presidentti Trumpin kauppapolitiikka yrityksenne investointihalukkuuteen kotimaassa?

TAMPEREEN
KAUPPAKAMARI

Talouskysely